

Veckorapport - Linköping vecka 39, 2021

Gulskålsfångster i höstraps

För att följa förekomsten och värdera behovet av bekämpning mot skador av rapsjordloppan och andra insekter, har vi i samarbete med Lovangs lantbrukskonsult, gula fångstskålar utsatta i fält i Östergötland, Örebro län och Södermanlands län. Värdena kommer att redovisas i veckorapporten.

Rapsjordloppa

Fångsterna har minskat betydligt denna vecka och inflygningen är i stort sett avslutad. Ett fåtal fält i västra Östergötland ligger fortfarande över 100 rapsjordloppor/10 dm² i ackumulerad fångst över tre veckor.

Rapsjordloppan kan orsaka två sorters skador, gnagskador vid uppkomst och utvintringsskador på grund av larvangrepp.

Riktvärde gnagskador: i medeltal mer än 10 % uppäten bladyta i tidiga utvecklingsstadier, 2-4 utvecklade örtblad.

Bekämpningströskel larvskador: ca 50-100 rapsjordloppor/10 dm² i ackumulerad fångst under tre veckor. För att hindra äggläggning sätts bekämpning in inom 10 dagar efter uppnått tröskelvärde. Erfarenheter från de senaste åren är att skadorna av rapsjordloppans larver varit obetydliga trots skålfångster högt över riktvärdet. Därför rekommenderar vi att skålfångsten ska ligga i det övre intervallet, runt 100 rapsjordloppor per 10 dm², innan du överväger en bekämpning.

Bekämpningen görs med en pyretroid.

Tabell 1. Skålfångster veckovis 2021 v33 – 39 och den totala ackumulerade fångsten de senaste tre veckorna.

Plats	Utv. stadium vid senaste avläsningen	Skålfångst / 10 dm ²								Ackumulerad fångst / 10 dm ² (senaste 3 veckor)	
		16/8	23/8	30/8	6/9	13/9	20/9	27/9			
Östra Södermanland											
Jönåker	12	-	-	1	3	12	14	-			26
Nyköping	16	-	0	1	0	0	0	0			0
Västra Östergötland											
Borghamn 1	16	2	0	56	27	34	21	3			58
Borghamn 2	16	-	2	2	6	20	24	6			50
Fornåsa	16	2	24	102	37	64	19	9			92
Fågelstad	16	2	4	2	4	6	4	2			12
Hagebyhöga	15	2	4	2	4	0	0	2			2
Hov	16	0	2	4	14	8	6	2			16
Klockrike	17	0	0	0	0	2	0	0			2

Klockrike 1	15	-	5	21	45	31	17	9		57
Mantorp 1	15	2	14	32	38	30	9	9		48
Mantorp 2	16	0	8	22	28	46	42	6		94
Mjölby	16	-	4	4	4	20	120	4		144
Skänninge	16	0	2	2	20	16	2	0		18
Vadstena	16	0	2	2	4	6	0	0		6
Varv	16	0	2	41	57	58	28	29		115
Vreta Kloster	13	-	-	-	6	8	54	36		98
Väderstad	16	0	1	7	6	33	27	22		82
Mellersta Östergötland										
Skrukeby	16	0	2	2	2	10	8	5		23
Skärkind	16	0	0	3	6	17	3	3		23
Vikingstad	16	0	0	4	42	40	8	0		48
Östra Östergötland										
Västra Husby	19	-	0	4	2	2	8	10		20
Å	16	0	0	2	5	9	1	2		12
Östra Stenby	16	0	0	0	1	1	1	2		4
Örebro län										
Glanshammar	16	-	0	0	0	0	1	-		1
Säbylund	18	0	0	2	8	3	0	0		3

Blåvingad rapsvivel

Fångsterna av blåvingad rapsvivel har fördubblats i genomsnitt sedan förra veckan. Ca 1/3-del av de inventerade fälten har fångster på mer än 100 vivlar/10 dm². Övriga fält ligger betydligt lägre. Förutom fält i västra Östergötland finns även några fält i östra Östergötland som har större fångster denna vecka. Något tröskelvärde finns inte för denna insekt.

Blåvingad rapsvivel flyger in till rapsfälten på hösten men lägger inte ägg förrän tidigt i vår. Larven till den blåvingade rapsviveln lever i mörken i rapsstjälken. Skadan av viveln bedöms som liten även om fångster på hösten kan vara stora och symptomen i stjälken ser väldigt fula ut.

Gulskålsfångster i höstvet

Vi har också ett fåtal skålar i höstvet. I dessa följer vi inflygning av randig dvärgstrit som kan sprida vetedvärgvirus och bladlöss som kan sprida rödsotvirus. Hittills har fångsterna av både dvärgstritar och bladlöss varit små.

Risken för angrepp av vetedvärgvirus ökar om man sår tidigt med uppkomst före mitten av september samtidigt som vädret är torrt o varmt. Tidigare kända angrepp i närheten är också en viktig riskfaktor liksom reducerad bearbetning då smittade plantor av vete, rajgräs eller vitgröe i fälten kan överleva och sprida viruset vidare till striten.

Risken för angrepp av rödsotvirus är generellt liten i området. I år förekom dock mindre angrepp i enstaka fält i Mellansverige. Även här är tidig sådd och uppkomst i kombination med en varm höst viktiga riskfaktorer. Även förekomst av bladlöss i fälten är en riskfaktor, speciellt om det hinner bildas kolonier av löss.

En engelsk modell för rödsot i höstsäd, bygger på att minst två generationer löss ska ha hunnit utvecklas i fältet för att det ska kunna bli angrepp. Två generationer tar ca 340 daggrader med bastemperaturen 3 grader räknat från uppkomst eller då löss finns i fälten. Temperatursumman kan räknas fram för valfri plats i landet med hjälp av Jordbruksverkets e-tjänst: [Temperatursumma](#)

Se också växtskyddsbrev nr 27 [Risker med tidigt sådd höstsäd](#)

Växtskyddcentralen Linköping

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden